

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia27 lipca..... 2026 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Skotawskie Łąki”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426 i 737) zarządza się, co następuje:

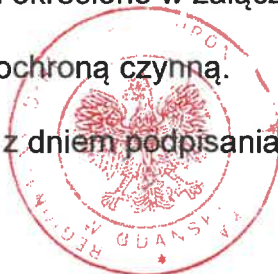
§ 1. Ustanawia się na 5 lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Skotawskie Łąki”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określono w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Anna Tchórzewska

Załączniki do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia27 lipca.....2026 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Skotawskie Łąki”.

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia27 lipca.....2026 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Skotawskie Łąki”.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków
<i>Zagrożenia istniejące wewnętrzne</i>		
1.	Odływ wody poprzez rowy melioracyjne powodujący przesuszenie siedlisk i degenerację zbiorowisk torfowiskowych i łąkowych.	Utrzymanie i konserwacja zastawek blokujących wodę w rowach melioracyjnych.
2.	Zaniechanie koszenia łąk powodujące ubożenie florystyczne oraz negatywne zmiany struktury fitocenozy łąkowych.	Ekstensywne koszenie łąk i usuwanie drzew i krzewów.
3.	Eutrofizacja łąk i torfowisk spowodowana nadmiernym rozwojem ryb bentosożernych, które poprzez swój niekontrolowany rozwój przyspieszają procesy uruchamiania się fosforu organicznego z dna jezior Lipieniec Duży i Lipieniec Mały.	Ograniczenie liczebności ryb bentosożernych poprzez ich kontrolowany odłów.
<i>Zagrożenia potencjalne wewnętrzne</i>		
4.	Nie stwierdzono.	Nie wskazuje się.
<i>Zagrożenia istniejące zewnętrzne</i>		
5.	Nie stwierdzono.	Nie wskazuje się.
<i>Zagrożenia potencjalne zewnętrzne</i>		
6.	Antropopresja: wydeptywanie, niszczenie roślinności, zawlekanie gatunków roślin obcych dla flory rezerwatu, płoszenie zwierząt.	Ograniczenie antropopresji poprzez utrzymanie/uzupełnienie tablic informujących o formie ochrony oraz montaż tablic informujących o zakazach obowiązujących na terenie rezerwatu.

**Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia 24.11.2026 r.
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Skotawskie Łąki”.**

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1.	Zapewnienie prawidłowego działania zastawek zlokalizowanych na rowach melioracyjnych.	Utrzymanie 17 szt. zastawek w stanie zapewniającym ich prawidłowe funkcjonowanie. Niedopuszczenie do rozmycia brzegów rowów w sąsiedztwie zastawek – w razie konieczności uzupełnienie obrzeży gruntem rodzimym, ewentualnie wzmocnienie faszyną lub drewnianymi palikami. Dopuszcza się usuwanie wywrotów i złomów wyłącznie w przypadkach, gdy uniemożliwiają lub istotnie utrudniają funkcjonowanie urządzeń hydrotechnicznych.	Oddziały: 221h, 251a, 250m, 250i, 250j, 250k, 250b, 250l
2.	Ekstensywne koszenie łąk i usuwanie drzew i krzewów z powierzchni łąk	Na powierzchni ok. 18 ha. 1) Na powierzchniach z wysiękiem wód oraz powierzchniach podmokłych kosić ręcznie; 2) na pozostałych powierzchniach dopuszczalne wykaszanie mechaniczne przy użyciu sprzętu przystosowanego do pracy na terenie podmokłym i wyposażonego w dodatkowe koła zmniejszające nacisk opon na powierzchnię. Przy tym podczas koszenia nie należy wykorzystywać sprzętu mechanicznego naruszającego i niszczącego strukturę gleby; 3) nie kosić od zewnątrz do środka płątów;	Oddziały: 167h, 167i, 167l, 221g, 221p, 221h, 221o, 222c, 222j, 250b, 251a, 251r

¹⁾ Nadleśnictwo Bytów, wg Według Planu Urządzenia Lasu na lata 2025-2034 oraz wg Powiatowego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego w Bytowie - 2017.

		4) kosić na wysokości ok. 15 cm (ponad warstwą mszystą); 5) wycinkę drzew i krzewów oraz późniejszych odrosli wykonywać równocześnie z wykaszaniem; 6) pozyskaną biomasę usunąć poza rezerwat bez użycia ciężkiego sprzętu. Dopuszcza się użycie sprzętu przystosowanego do pracy na terenie podmokłym i wyposażonego w dodatkowe koła zmniejszające nacisk opon na powierzchnię. Wywóz biomasy w terminie do dwóch tygodni od wykonania zabiegu; 7) nie prowadzić jednocześnie wykaszania całej powierzchni poddawanej zabiegom. Obszar wykaszany podzielić na kilka mniejszych kwater; 8) podczas wykaszania każdego roku należy pozostawić inne powierzchnie nieskoszone (15-20 % całkowitej powierzchni przeznaczonej do koszenia); 9) dopuszcza się usuwanie wywrotów i złomów wyłącznie w przypadkach, gdy uniemożliwiają lub istotnie utrudniają realizację działań ochronnych (w szczególności wykaszanie łąk), przejazd drogami wykorzystywanymi do wykonywania zadań ochronnych lub stwarzają zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykonujących zadania ochronne. Prace należy prowadzić w sposób ograniczający do minimum ingerencję w siedliska przyrodnicze, glebę i stosunki wodne. W pozostałych przypadkach martwe drewno należy pozostawić do naturalnego rozkładu jako element ekosystemu rezerwatu. Prace wykonywać corocznie w terminie od 15 lipca do 30 września.	
3.	Kontrolowany odłów ryb bentosożernych - powodujących zmacenie osadów dennych,	1) Odłów gatunków ryb bentosożernych i obcych przy użyciu sieci stawnych z wykorzystaniem łodzi wiosłowej również w okresie ich	Dz. ewid.: 4/1, 5 obr. Łupawsko

	w celu stworzenia korzystnych warunków dla rozwoju roślinności.	tarła i tuż przed nim, tak by nie dopuszczać do masowego rozrodu; 2) wypuszczanie wszystkich złowionych, zdrowych ryb drapieżnych, które eliminują mniejsze osobniki ryb bentosożernych; 3) odłów prowadzić bez stosowania zanęt. Odłów prowadzić po okresie ochronnym ryb drapieżnych. Należy prowadzić kartę odłowu i odnotowywać ilość/szt. lub masę oraz gatunek złowionych ryb, a także notować gatunek i ilość sztuk wypuszczonych ryb drapieżnych.	
4.	Utrzymanie/uzupełnienie tablic informujących o formie ochrony („urzędowych”) oraz tablic informacyjno-edukacyjnych.	Według aktualnych potrzeb.	Na granicy rezerwatu.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.). Zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy, przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Skotawskie Łąki” został uznany na mocy rozporządzenia Nr 23/08 Wojewody Pomorskiego z dnia 7 listopada 2008 r. (Dz. Urz. Woj. Pom. Nr 123 poz. 2935). Obecnie rezerwat funkcjonuje w oparciu o zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 maja 2022 r. w sprawie rezerwatu „Skotawskie Łąki” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2022 r. poz. 2250). Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie mozaiki ekosystemów łąk wykształconych w dolinie rzeki Skotawy wraz z kompleksem jezior i torfowisk.

Rezerwat położony jest w obszarze Natura 2000 Dolina Słupi PLB220002 oraz w obszarze Natura 2000 Dolina Słupi PLH220052.

Jednym z zagrożeń dla rezerwatu „Skotawskie Łąki” są nie do końca ustabilizowane warunki wodne i okresowe przesuszenie fitocenoz torfowiskowych i łąkowych. Zagrożenie to jest skutkiem obecności licznych rowów melioracyjnych (obecnie w znacznej części zarastających) drenujących teren rezerwatu. Na rowach, przed utworzeniem rezerwatu, zostały wybudowane zastawki piętrzące wodę, wyremontowane w roku 2017.

Prace dotyczące remontu zastawek w 2017 r. wykonane zostały przez Klub Przyrodników w ramach projektu LIFE11 NAT/PL/423 pt. *„Ochrona torfowisk alkalicznych (7230) w młodogłacjalnym krajobrazie Polski północnej”*; miały na celu spowolnienie odpływu wody z terenu rezerwatu oraz podniesienie jej poziomu na przesuszonych torfowiskach i łąkach. Przywrócenie i utrzymanie właściwego uwodnienia tych fitocenoz jest niezbędne dla zahamowania degradacji siedlisk i zbiorowisk torfowiskowych i łąkowych oraz regeneracji właściwej dla nich roślinności.

Zastosowane urządzenia hydrotechniczne wpłynęły korzystnie na stosunki wodne w rezerwacie, przyczyniając się do zwiększenia retencji wód oraz poprawy uwodnienia siedlisk torfowiskowych i łąkowych. Obserwacje terenowe wskazują, że funkcjonowanie zastawek ogranicza tempo odpływu wód, sprzyja utrzymaniu wyższego poziomu wód gruntowych i tym samym pozytywnie wpływa na zachowanie właściwego uwilgotnienia siedlisk będących przedmiotem ochrony. W ramach niniejszych zadań ochronnych możliwe jest wykonanie prac mających służyć utrzymaniu zastawek.

W celu zachowania fitocenoz łąkowych konieczne jest ekstensywne koszenie oraz wycinanie drzew i krzewów na ich powierzchni. Zaniechanie koszenia łąk powoduje ubożenie florystyczne oraz negatywne zmiany struktury fitocenoz łąkowych. W celu przeciwdziałania temu procesowi należy kontynuować wykonywane od kilkunastu lat koszenie na możliwie największej powierzchni w rezerwacie. Każdego roku należy pozostawić inne powierzchnie nieskosić w celu utrzymania zróżnicowania gatunkowego i ochrony populacji gatunków roślin chronionych i zagrożonych.

W rezerwacie znajdują się powierzchnie wrażliwe, z wysiękami lub wodami źródłkowymi, na których należy prowadzić koszenie ręczne. W tym celu można użyć wykaszarek lub ciągnik jednoosiowy. Na pozostałych powierzchniach przeznaczonych do wykaszania zaleca się użycie sprzętu wyposażonego w dodatkowe koła zmniejszające nacisk opon na powierzchnię i nie niszczących struktury gleby (powstawanie kolein).

Wśród zagrożeń wskazanych przez autorów projektu planu ochrony jest eutrofizacja łąk i torfowisk spowodowana nadmiernym rozwojem ryb bentosożernych, które poprzez swój niekontrolowany rozwój przyspieszyły procesy uruchamiania się fosforu organicznego z dna jezior Lipieniec Duży i Lipieniec Mały. Bogata w fosfor woda spowodowała użyźnienie wód rzeki Skotawy oraz wpłynęła na pogorszenie stanu zbiorowisk w jej sąsiedztwie. Dlatego też w ramach działań ochronnych zmniejszyć należy ilość ryb bentosożernych poprzez ich odłów, co powinno w relatywnie krótkim czasie poprawić stan wód i umożliwić rozwój roślinności podwodnej.

Niezbędne jest utrzymanie istniejących tablic urzędowych oraz ustawienie dodatkowych tablic informacyjno-edukacyjnych informujących o formie ochrony, celu ochrony, wartościach przyrodniczych rezerwatu oraz obowiązujących zakazach. Ilość i treść tablic należy dostosować do aktualnych potrzeb.

Informacja o projekcie zadań ochronnych została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez System Informacji o Środowisku karta nr 634/2026.

W rezerwacie nie przewiduje się wykonania zadań ochrony czynnej gatunków roślin, zwierząt lub grzybów. W rezerwacie nie ma obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową.

Zadania sporządzono w oparciu o wniosek Pana Krzysztofa Kwietnia użytkownika rybackiego jezior Lipieniec Duży i Lipieniec Mały z dnia 06.02.2026 r. oraz dokumentację do planu ochrony rezerwatu przyrody „Skotawskie Łąki” wykonaną przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Gdyni (M. Lewczuk i in. 2017).

Nadleśnictwo Bytów wniosło uwagi do projektu zarządzenia podczas inspekcji rezerwatu w dniu 30.06.2026 r. oraz emailiem z dnia 02.07.2026 r.. RDOŚ w Gdańsku po przeanalizowaniu uwag większość z nich uwzględnił w niniejszym zarządzeniu.

Obszar Natura 2000 Dolina Słupi PLB220002 posiada PZO (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 stycznia 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Słupi PLB220002 Dz. Urz. Woj. Pom z 2020 r., poz. 834 z późn. zm). Obszar Natura 2000 Dolina Słupi PLH220052 posiada PZO (zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 19 września 2024 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 PLH220052 Dz. Urz. Woj. Pom. z 2024 r., poz. 4051). Niniejsze zarządzenie nie jest sprzeczne z ww. zarządzeniami PZO.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska bez uwag (pismo DZP-WO.6201.50.2026.KH z dnia 20.07.2026 r.).